

Bir Yol Arkadaşı

A Fellow Traveller

M. Tayfun Güllü*

Öz

Türk kütüphaneciliğinin kilometre taşlarından Prof. Dr. Meral Alpay'ın vefatı nedeniyle kaleme alınan anı yazısıdır.

Anahtar Sözcükler: Meral Alpay; Türk kütüphaneciliği; Türkiye.

Abstract

This is the memoir of Professor Meral Alpay who is one of milestones of Turkish librarianship.

Keywords: Meral Alpay; Turkish librarianship; Turkey.

Mesleğimizin kilometre taşlarından olan Meral hocayı ilk gördüğüm ve tanıdığım yıl 1987'nin Mayıs ayı idi. İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü tarafından düzenlenen "Türkiye'de Kütüphanecilik Alanında Kuram Uygulama İlişkisi Sempozyumunda" hocanın neredeyse tek başına her yere yetişmeye çalışması ve sınırsız gibi görünen enerjisi, sempozyumun yapıldığı Edebiyat Fakültesinin toplantı salonunda bulunan meslektaşların dikkatini çekmişti.

Meral Hoca'yı ikinci kez, ayı ve gününü tam olarak hatırlamasam da, 1987 yılında bir piknik ortamında gördüm. O yıllarda Türkiye'de eğitim veren 3 bölümün öğretim üyeleri, öğrencilerin ve mezunların birbirini tanıması ve kaynaşması için Abant'ta bir piknikte bir araya gelmeyi kararlaştırmışlardı. Ankara'dan iki, İstanbul'dan iki otobüs Abant'ta buluştuk ve gün boyu unutulmayacak bir yaz pikniği yaptık. İstanbul'dan gelen ekibin başında, genç, dinamik ve sarışın bir hoca bulunuyordu. Herkesle önceden tanışmış gibi davranan, öğrencileri harekete geçiren samimi duruşu dün gibi aklımda olan hoca, Meral Hoca'dan başkası değildi ve öğrencileri ile birlikte adeta bir aile görüntüsü içindeydi.

Değerli hocamızı daha yakından görmek ise 1991 yılında yine İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü tarafından düzenlenen "Kütüphane-Enformasyon-Arşiv Alanında Yeni Teknolojiler ve TÜRKMARÇ Sempozyumuna" denk geldi. O dönem İstanbul Üniversitesinde Öğretim Üyesi olan değerli Hasan Keseroğlu hocamızın olağanüstü çabaları ile başarıya ulaşan sempozyumda Jale Baysal ve Meral Alpay hocalarımız başta olmak üzere İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü öğretim üyelerini yakından tanıma ve görüşlerini dinleme fırsatımız oldu.

Değerli hocam ile birebir sohbet etme fırsatı ise 2001 yılının Eylül ayında Almanya'ya bir grup meslektaşımız ile yaptığımız mesleki bir ziyaret sırasında oldu. Hocamızın bilimselliğinin yanı sıra, karakterine işlemiş-doğasına yer etmiş liderliği, muhteşem Almancası ile birleşen otoriter yapısı, önce Hamburg, ardından Lüneburg'da ziyaret ettiğimiz bilgi merkezlerinin yöneticilerinin de dikkatlerini çekmişti.

Bu gezi sırasında aklımda yer eden en önemli anekdot ise sosyal etkinlik olarak Elbe nehrinde yaptığımız tekne gezisiydi. Gezi esnasında nehrin bir bölümünde sıra sıra salkım

* Editör, Türk Kütüphaneciliği dergisi. E-posta: editor@tk.org.tr

Editor, Turkish Librarianship journal, Turkey.

söğütler suya eğilmiş bir halde olağanüstü bir görüntü sergiliyorlardı. Hoca manzarayı görür görmez “salkım söğütler yıkıyordu suda saçlarını” şiirini okumaya başladı. Hoş ambiyasanın etkisiyle hepimiz hayranlık içinde hocamızı dinlemiştik. Meral Hoca, grupta bulunan ve merak içinde kendisini izleyen Almanlara da kısa bir çeviri ile şiiri açıklamıştı.

Şimdi anlıyorum ki, insanın Meral Hoca gibi bir yol arkadaşı olmalıymış, yerine göre hoca, yerine göre korkusuz bir mücadele kadını, yerine göre arkadaş, yerine göre de ortama uygun bir şiiri yakalayarak herkesi hipnotize eden bir bilge kişi...

Anısı önünde saygı ile eğilirken dün gibi kulağımda olan sesiyle okuduğu *Salkım Söğüt* şiiri(ni) anısına armağan ediyorum.

Ruhun şad, yattığın yer ışıklarla dolsun hocam...

Salkım Söğüt

Akıyordu su
gösterip aynasında söğüt ağaçlarını.
Salkımsöğütler yıkıyordu suda saçlarını!
Yanan yalın kılıçları çarparak söğütlere
koşuyordu kızıl atlılar güneşin battığı yere!
Birden
bire kuş gibi
vurulmuş gibi
kanadından
yaralı bir atlı yuvarlandı atından!
Bağırmadı,
gidenleri geri çağırmadı,
baktı yalnız dolu gözlerle
uzaklaşan atlıların parıldayan nallarına!

Ah ne yazık!
Ne yazık ki ona
dört nal giden atların köpüklü boynuna bir daha yatmayacak,
beyaz orduların ardında kılıç oynatmayacak!

Nal sesleri sönüyor perde perde,
atlılar kayboluyor güneşin battığı yerde!

Atlılar atlılar kızıl atlılar,
atları rüzgâr kanatlılar!
Atlari rüzgâr kanat...
Atlari rüzgâr...
Atlari...
At...

Rüzgâr kanatlı atlılar gibi geçti hayat!

Akar suyun sesi dindi.
Gölgeler gölgelendi
renkler silindi.
Siyah örtüler indi
mavi gözlerine,

sarktı salkımsöğütler
sarı saçlarının
üzerine!

Ağlama salkım söğüt,
ağlama,
Kara suyun aynasında el bağlama!
el bağlama!
ağlama!

Nazım Hikmet 1928